

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____ бухгалтерського обліку та аудиту _____
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 201 ____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування _____
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Моделі обліку та аудиту розрахунків з бюджетом із податку на
додану вартість: можливості використання та вдосконалення»
(назва теми)

Виконавець:

студентка _____ ЦЗФН факультету

Климюк Марія Василівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Нікуліна Тетяна Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	6
1.1. Історія виникнення податку на додану вартість.....	6
1.2. Сутність податку на додану вартість.....	9
1.3. Значення податку на додану вартість в Державному бюджеті України.....	23
1.4. Основні недоліки та переваги податку на додану вартість.....	24
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ НА ОБ'ЄКТІ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	32
2.1. Загальна характеристика підприємства.....	32
2.2. Особливості бухгалтерського обліку розрахунків з податку на додану вартість на підприємстві.....	38
2.3. Економіко-математичне моделювання з податку на додану вартість	46
РОЗДІЛ 3. АУДИТ РОЗРАХУНКУ З БЮДЖЕТОМ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	49
3.1. Законодавче регулювання та сутність аудиту розрахунків з податку на додану вартість.....	49
3.2. Аудит розрахунків з податку на додану вартість на базовому підприємстві.....	57
3.3. Пропозиції вдосконалення розрахунків з податку на додану вартість.....	64
ВИСНОВКИ.....	68
Список використаних джерел	74
Додатки.....	78

ВСТУП

Актуальність теми. Податки - це встановлені вищим органом законодавчої влади обов'язкові платежі, які сплачують фізичні та юридичні особи до бюджету у розмірах і термінах, передбачених законодавством.

Податкова система України - це сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів і внесків до бюджету України і державних цільових фондів, які діють у встановленому законом порядку.

На сьогоднішній день в Україні існує своя податкова система, яка не є простим копіюванням досвіду інших країн, адже вона має відображати конкретні умови конкретної країни. В зв'язку з цим її склад, структурні співвідношення окремих податків їх обчислення, форми розрахунків, організація податкової служби можуть значно відрізнятись.

Податки виконують одночасно п'ять основних функцій:

а) фінкальна функція є основною функцією оподатковування, за допомогою якої реалізується головне призначення податків: формування і мобілізація фінансових ресурсів держави, а також акумулювання в бюджеті засобів для виконання загальнодержавних чи цільових державних програм;

б) регулююча - через неї здійснюється регулювання державою виробництва та споживання, у першу чергу шляхом справляння непрямих податків, що є податками на споживання;

в) розподільча - її завданням є наповнення доходної частини бюджетної системи країни з метою подальшого розподілу отриманих коштів для здійснення завдань і функцій держави та муніципальних органів;

г) стимулююча - ця функція визначає орієнтири для розвитку та розгортання виробничої діяльності. Шляхом запровадження пільг окремим категоріям платників податків або пільгових режимів на певних територіях держава стимулює розвиток певних галузей національної економіки або здійснює політику підтримки певних верств населення;

г) контролююча - за її допомогою держава регламентує фінансово-господарську діяльність підприємств та організацій, отримання доходів громадянами, використання ними свого майна та коштів, додержання фінансової дисципліни тощо.

За формою оподаткування податки поділяють на:

- а) прямі податки;
- б) непрямі податки.

Одним із основних видів непрямих податків є податок на додану вартість (далі - ПДВ).

ПДВ - універсальний непрямий податок, який найбільшою мірою відповідає умовам ринкової економіки. Одна із властивих його ознак - економічна нейтральність: податок стягується за однаковою ставкою щодо всієї споживчої бази. ПДВ є найбільш надійним і постійним джерелом надходжень доходів до державного бюджету.

Нині проводиться активна робота з вдосконалення податкового законодавства України. Однак прийняття і дія великої кількості законодавчих актів, що регулюють відносини у сфері оподаткування, часті зміни, неоднозначність тлумачення їхніх норм створюють значні перешкоди в практичній діяльності як для суб'єктів оподаткування, так і для органів контролю.

Мета нашої роботи полягає в тому, щоб детальніше вивчити ПДВ, розробити пропозиції щодо вдосконалення обліку, аналізу та його контролю. Відповідно до визначеної мети дослідження були поставлені наступні завдання:

- а) висвітлити основні теоретико-методологічні основи обліку, аналізу та контролю ПДВ;
- б) огляд нормативної бази та спеціальної літератури;
- в) дати коротку організаційно-економічну характеристику базового підприємства;

г) розглянути документальне оформлення операцій з податку на додану вартість;

г) розглянути фінансовий та податковий облік розрахунків з бюджетом по ПДВ;

д) розкрити податкову звітність по ПДВ на підприємстві;

е) запропонувати шляхи удосконалення обліку розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість;

є) за результатами проведеної роботи зробити висновки.

Предметом дослідження випускної роботи є розрахунки з бюджетом з податку на додану вартість, а також порядок його відображення у фінансовій звітності.

Інформаційну базу випускної роботи склали законодавчі та нормативні акти з питань оподаткування в Україні, проекти Податкового кодексу України, офіційні видання Верховної Ради України, матеріали Державної податкової адміністрації України, Міністерства фінансів України, Державного комітету статистики України, монографічна, періодична, довідкова література, інформаційно-аналітичні бюлетені і огляди, матеріали конференцій, збірники наукових праць.

Опубліковано чотири статті:

ВИСНОВКИ

Найефективнішим нововведенням у фінансовій політиці і практиці останньої третини нашого століття стало широке розповсюдження податку на додану вартість. Появу податку на додану вартість можна інтерпретувати як результат еволюційного розвитку світового господарства. З розширенням функцій держави постала необхідність у стабільному джерелі доходу, яким і став ПДВ.

В Україні ПДВ був запроваджений Декретом Кабінету Міністрів України «Про податок на добавлену вартість» від 26 грудня 1992 р. № 14-92. До Декрету вносилися численні зміни та доповнення і на сьогодні ПДВ регламентується Законом України «Про податок на додану вартість від 03.04.97 р. № 168/97-ВР».

Українське законодавство про ПДВ характеризується надто великою рухливістю та мінливістю. Зокрема, ставки ПДВ змінювалися тричі. Спочатку було встановлено ставку ПДВ у розмірі 28%, а вже через рік однойменним урядовим декретом ставку було знижено до 20%. Зважаючи на значний дефіцит бюджету, з 18.05 Верховна Рада України знизила ставку ПДВ знову до 20%. Така часта зміна податкової політики не додала авторитету державі. Та все ж податок на додану вартість відбувся як ефективна форма ринкових фінансових взаємовідносин держави і її суб'єктів.

На сьогоднішній день в Україні існує своя податкова система, яка не є простим копіюванням досвіду інших країн. Адже податкова система має відображати конкретні умови конкретної країни, рівень розвитку економіки, соціальної сфери, її зовнішню та внутрішню політику, традиції народу, географічне положення, кліматичні умови та безліч інших чинників. У зв'язку з цим склад податкової системи, структурні співвідношення окремих податків їх обчислення, форми розрахунків, організація податкової служби можуть значно відрізнятись.

Податок на додану вартість - це непрямий податок і вилучає до бюджету частину доданої вартості, створеної на всіх стадіях виробництва та обігу.

Призначенням податку на додану вартість є:

- а) по-перше, поповнення доходів державного бюджету країни;
- б) по-друге, використання податку з метою стимулювання економічного розвитку.

Строки реєстрація податкових накладних / розрахунків коригування:

- а) для ПН/РК, складених з 1 по 15 календарний день (включно) календарного місяця, - до останнього дня (включно) календарного місяця, в якому вони складені;
- б) для податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 16 по останній календарний день (включно) календарного місяця, - до 15 календарного дня (включно) календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені.

Відповідно до Податкового кодексу України ставки ПДВ встановлюються від бази оподаткування цим податком в таких розмірах:

- а) 20 відсотків;
- б) 0 відсотків;
- в) 7 відсотків.

Штрафні санкції за порушення граничного строку реєстрації в ЄРПН податкової накладної / розрахунку коригування від суми ПДВ зазначеній в такій ПН/РК:

Роль ПДВ в податковій системі України важко переоцінити. Широка база оподаткування цього універсального акцизу є цінною для фіскальної функції податків, починаючи з 1992 р. бюджет України формується головним чином за рахунок податкових надходжень. Відповідно до даних дохідної частини Державного бюджету України на 2017 р. найбільшу частку у загальному обсязі бюджетних надходжень має складати податок на додаткову вартість. Але щоб конкретний податок, як і податкова система, в цілому, був ефективним не потрібно забувати і про податковий прес, що тисне на платників податку. ПДВ -

один з найсуперечливіших податків в податковій системі нашої країни. Стосовно нього було видано безліч нормативних актів, що змінювали та доповнювали його. За цей час ПДВ в нашій країні пройшов значну еволюцію.

Сучасний етап податкової системи України можна охарактеризувати як закладання підвалин. Зроблено за короткий час досить багато, але є й що робити надалі. Головні суперечки щодо ПДВ зараз виходять з економічної суті ПДВ та теперішньої економічної ситуації в Україні.

Для того, щоб ПДВ став універсальним фінансовим інструментом ринкової економіки України, необхідно вдосконалювати механізм оподаткування, виправляти ті недоліки, які зараз є у вітчизняному законодавстві з оподаткування ПДВ, оскільки воно не відповідає загальносвітовим стандартам. До цього прагне і Україна, яка постійно покращує функціонування ПДВ.

В випускній роботі були висвітлені основні теоретико-методологічні основи обліку, аналізу та контролю ПДВ, була дана коротка організаційно-економічна характеристика базового підприємства, розглянуте документальне оформлення операцій і фінансовий та податковий облік розрахунків з бюджетом по ПДВ.

Загалом ми змогли детальніше вивчити ПДВ. І прийшли до висновків, що він має як свої недоліки так і переваги, а тому в Україні треба ще чимало зробити з його удосконалення.

До переваг податку на додану вартість можна віднести:

- 1) виступає фактором, що регулює розмір заробітної плати і ціни;
- 2) застосування ПДВ в країнах з розвиненою ринковою економікою не тільки в фіскальному, але й в регулюючому аспекті, дозволяє використовувати даний важіль як засіб стримування кризи надвиробництва і прискореного витіснення з ринку слабких виробників. Володіє економічними і організаційно-технічними перевагами стягнення;

- 3) ПДВ має внутрішній «вбудований» механізм взаємної звірки платниками податкових зобов'язань. Він не знає дискримінації платників в

залежності від їх ролі і місця в господарському процесі, ПДВ нейтральний по відношенню до переміщення товарів і послуг, розміщення ресурсів, володіє механізмом взаємної зв'язки платниками податкових зобов'язань;

4) ПДВ через посилений вплив на рівень цін може бути використаний в антиінфляційних процесах, оскільки ПДВ дає можливість автоматично отримувати кон'юнктурний прибуток, породжений інфляцією, і цим самим стримувати неоправдане збільшення цін;

5) відсутність подвійного оподаткування і кумулятивного ефекту;

6) рівність умов щодо сплати як виробниками так і продавцями;

7) ритмічне надходження коштів до бюджету держави.

А до його недоліків:

1) являючись, в принципі, податком на кінцеве споживання, який лягає на населення і бюджетну сферу, ПДВ при досить високій ставці і високих темпах інфляції перетворюється в один із факторів, що стримують розвиток виробництва;

2) застосування ставки ПДВ на рівні 20% стимулює як інфляційні процеси в цілому, так і негативно впливає на високотехнологічні і наукоємні виробництва;

3) володіє масовим регресивним характером як моментально, так і в часі;

4) володіє можливістю ухилення в умовах недосконалого бухгалтерського обліку;

5) потребує підготовки громадської думки, пояснювальної роботи з платниками, професійної підготовки персоналу податкових органів;

6) складний механізм нарахування і сплати.

Отже, в даній роботі ми змогли виконати поставлену перед собою мету, наглядно вивчили облік розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість, перевірили фінансову і податкову звітність підприємства, знайшли основні недоліки і переваги ПДВ і змогли розробити пропозиції з його удосконалення.

Було також наглядно продемонстровано і описано застосування квартального(податкового) періоду, який починає застосовуватися з першого

податкового періоду наступного календарного року до кінця такого року. Ми змогли провести аудит розрахунків з податку на додану вартість, результаті якого не виявили серйозних порушень з боку аналізованого підприємства. Серед рекомендацій щодо покращення роботи аналізованого підприємства можна виділити: перехід на МСФЗ, що дасть можливість розширити клієнтську базу; вдосконалити роботу управлінського персоналу; впровадження заходів стосовно розповсюдження реклами, формування позиції надійного партнера на ринку оренди.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 2. Бакаєв О.О., Гриценко В.І, Бажан Л.І та ін. економіко-математичні моделі економічного зростання. – К.: Наук.думка, 2005. – 190 с.
3. Барковський В.В., Барковська Н.В., Лопатін О.К. Теорія ймовірностей та математична статистика. – К.: ЦУЛ, 2002. – 448 с.
4. Бутинець Ф.Ф., Давидюк Т.В., Малюга Н.М. та ін.. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті / За ред. Ф.Ф. Бутинця і М.М. Шигун. – Житомир: 5. Василик О. Д. Державні фінанси України. - К.: Вища шк., 1997. - 383 с.
6. Васюта-Беркут О.І., Шепітко Г.Ф., Ромашевська Н.О. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2003. - 176 с.
7. Величко О., Дмитренко І. Іноземний досвід реформування податкової системи // Економіст. - 1998. - № 7-9. 123 с.
8. Вовк В.Д. Математичні методи дослідження операцій в економіко-виробничих системах – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. - 584 с.
10. Вронська Г.Б. ПДВ: історія розвитку та міжнародна практика/Г.Б.Вронська // Податкова правда – 2012. – № 5. – С. 44–51.
11. Гега П.Т. Правовий режим оподаткування в Україні. - К.: ЮРІНКОМ, 1997. - 144с.
12. Геєць В.М., Клебанова Т.С., Черняк О.І та ін.. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 396 с.
13. Грабова Н.М., Кривоносое Ю.Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: навчальний посібник: - 3-тє вид., допов. - К.: А.С.К., 2001. - 416 с.

14. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік: Підручник. - К.: Знання, 2007. - 469 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
15. Декрет Кабінету Міністрів України «Про податок на добавлену вартість» від 26 грудня 1992 р. №14-92.
16. Дубров А.М, Мхитарян В.С., Трошин Л.И. Многомерные статистические методы. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 352 с.
17. Дуброва Т.А. Статистические методы прогнозирования. – М.: ЮНИТИ-ДИАНА, 2003. – 206 с.
18. Д'яконова І. І. Податки та податкова політика України. - К.: Наук, думка, 1997. - 486 с.
19. Єлейко В.І. Основи економетрії: У 2 ч. – Львів: ТзОВ «МАРКА» ЛТД», 1955. – Ч.1, - 192 с.
20. Єрина А.М. Статистичне моделювання і прогнозування. – К.: КНЕУ, 2001. – 170с.
21. Єрмак О. І. Фінансовий облік - І (облік активів). Навчальний посібник. - К: Видавничий Дім «Слово», 2008. - 376 с.
22. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.93 р. № 3125-ХІІ.
24. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. N 996-XIV.
25. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-ХІІ.
26. Закон України «Про податок на додану вартість від 03.04.97 р. № 168/97-ВР.
27. Закон України «Про систему оподаткування» від 18.02.97р. - №16.
28. Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: Навчальний посібник. - Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 331 с.
29. Клебанова Т.С., Дубровина Н.А., Полякова О.Ю. и др.. Моделирование экономической динамики. – Х.: Издательский дом «ИНЖЕК», 2005. – 244 с.
30. Лист ДФС від 09.10.2017 р. № 13296/Д/99-99-07-05-02-14
31. Литвиненко Я.В. Податкова політика: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2003. - 224 с.

32. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік, Підручник. - Київ ЦНЛ, 2005. - 527 с.
33. Наказ Міністерства фінансів України №291 від 30.11.99р
34. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.
35. Орлюк О.П. Фінансове право. - К.: Юрінком Інтер, 2010. - 808 с.
36. Податковий кодекс України за станом на: 1 січня 2018 року/ Верховна Рада України.
37. Савченко В.Я. Аудит: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2006. - 322 с.
38. Скоробогата Н.П., Шпак В.Ф. Бухгалтерський облік за національними стандартами. Посібник. - К: НАУ, 2005- 442 с.
39. Сомоев Р.Г. Загальна теорія податків та оподаткування: Навчальний посібник. - М: Видавництво «ПРІОР», 2000. - 176 с.
40. Стельмашук А.М., Смоленюк П.С. С11 Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2007 - 528 с.
41. Стратегія застосування МСФЗ в Україні від 24.10.2007 р. за №911-р.
42. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський облік на підприємствах з різними формами власності - К.: ВМОВ, 2011. - 504 с.
43. Усач Б.Ф. Аудит: Навч. посіб. - К.: Знання, 2007. - 231 с.
44. Усач Б.Ф., Шурпенкова Р.К. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. - К.: Знання, 2004. - 301 с.
45. Фінансове право: Підруч. / За ред. Л. К. Воронової. - Харків: Консум, 1998. - 385с.
46. Чабанова Н.В., Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник. - К.: Видавничий центр «Академія», 2002. - 672 с.
47. Чацкіс Ю.Д., Геєр Е.С, Паумчук О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 564 с.

48. Чечевіцина Л.М., Чуєв І.М. Аналіз фінансово-господарської діяльності: Навч. посіб. /. - 3-вид., доп. і перероб. - Ростов - на Дону: Фенікс, 2009. - 384 с.
49. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / В.Г.Швець. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2006. - 526 с.
50. Шкулка С.К. Міжнародна науково-практична конференція «Якість економічного розвитку: глобальні та локальні аспекти» (28-29 червня 2011 року).
51. Що таке ПДВ і його ставки в європейських країнах [Електронний ресурс]. Режим доступу:<https://fbs-tax.com/uk/mediacenter/blog-uk/what-is-vat-and-its-rates-in-european-countries/>

ДОДАТКИ